

Förbundsstyrelsens åtgärder vad gäller 2015 års kongressmotioner

Svenska FN-förbundets

KONGRESS

Örebro 16-17 juni

2018

På Svenska FN-förbundets hemsida finns de motioner som antogs vid FN-förbundets kongress 2015 i sin helhet.

Se <https://fn.se/om-oss/organisation/kongressen/fn-forbundets-kongress-2015/>

Motion 3

ATT GÖRA FN-KURSERNA, A + B, TILLGÄNGLIGA SOM INTERNET-KURSER

ANGÅENDE: Att göra FN-kurserna, A+B, tillgängliga som internetkurser
INLÄMNAD AV: Borlänge FN-förening och Dalarnas FN-distrikt
SKRIVEN AV: Maria Bergkvist Carlsson

BESLUT

att bifalla motionen

ÅTGÄRD

Samarbetsförslag håller på att tas fram med konsultföretaget Ework för digitalt utbildningsmaterial för Agenda 2030 och de globala målen.

Om projektet faller väl ut tittar vi vidare på att ta fram liknande paket för andra sakfrågor.

Motion 4

FÖR ETT DEMOKRATISKT FN

ANGÅENDE : För ett demokratiskt FN
INLÄMNAD AV: Lidköpings FN-förening och Stenungsund, Tjörn och Orust (STO-) FN-förening
SKRIVEN AV: Petter Ölmunger

BESLUT

att bifalla motionens första yrkande
att anse motionens andra yrkande besvarat med förbundsstyrelsens yttrande

ÅTGÄRD

Svenska FN-förbundet verkställde kongressbeslutet och skrev 17 november 2015 under den internationella appellen för upprättandet av en parlamentarisk församling inom FN (UNPA).

Motion 6

AVVECKLA KÄRNVAPEN I EUROPA OCH I VÄRLDEN

ANGÅENDE: vveckla kärnvapen i Europa och i världen
INLÄMNAD AV: Kristianstads FN-förening
SKRIVEN AV: Jan Lindelöf

BESLUT

att bifalla motionens första yrkande
att anse motionens andra yrkande besvarat med hänvisning till förbundsstyrelsens yttrande

ÅTGÄRD

Under 2016 har Svenska FN-förbundet, tillsammans med andra organisationer, lyft frågan om ett totalförbud mot kärnvapen. Denna fråga diskuterades exempelvis på ett möte med UD:s nedrustningsenhet i september några veckor innan beslut om att förhandlingar om ett sådant beslut ska hållas under 2017 togs i FN:s generalförsamling. Vid tidpunkten för mötet hade regeringen ännu inte tagit ställning i frågan, och de deltagande organisationerna tryckte starkt på behovet av att Sverige tar en aktiv ståndpunkt i frågan, vilket den också gjorde.

FN-förbundet har också hållit kontakt med andra organisationer gällande möjligheter till samverkan och gemensamma uttalanden för att påverka regeringen att inta en aktiv hållning i frågan.

Inför förhandlingarna i FN sommaren 2017 tryckte FN-förbundet på att det var viktigt att avtalet också omfattade förbud mot kärnvapensamverkan med stater som står utanför avtalet och att avtalet skulle innehålla verifikationsmekanismer så att det går att granska att de stater som förbjuder kärnvapen också lever upp till att inte göra så. Inte minst den första punkten har bäring också på de kärnvapen som finns i västra Europa. Punkterna kom med i avtalet.

Därefter har en debatt om svensk anslutning till avtalet lett till att det ska utredas om Sverige nu också ska ansluta sig. FN-förbundet har i den debatten krävt en snabb svensk anslutning.

Motion 9

UTBILDNING OM ROMERNAS HISTORIA

ANGÅENDE: Utbildning om Romernas historia
INLÄMNAD AV: Oskarshamn FN-förening
SKRIVEN AV: Monica Johansson

BESLUT

att bifalla motionen

ÅTGÄRD

Under perioden 2015-2018 har en rad aktiviteter för romers rättigheter tagit avstamp i UPR-rapporten efter granskningen av Sverige i januari 2015. Både FN-förbundets och FN:s rapporter tar upp exempel på kränkningar mot den romska gruppen som exempelvis Skånepolisens register över 4000 personer som förmodades vara potentiellt kriminella med hänvisning till sin romska tillhörighet.

En nationell kampanj i bemärkelsen ”avgränsat projekt med ett sammanfattande budskap” till stöd för den romska gruppen har inte genomförts, men däremot har situationen för romer omnämnts i samtliga FN-förbundets arrangemang som berört frågan om alternativrapportering och CERD-kommitténs rekommendationer till Sverige. Här ingår samtliga större årliga arrangemang som FN:s dag mot rasism, MR-dagarna och MR-dagen under åren 2015, 2016 samt 2017.

FN-förbundets UPR-rapport fick stor medial uppmärksamhet när den presenterades i början av 2015. FN-förbundets ordförande intervjuades i många sammanhang med stor spridning. Efterfrågan på externa föreläsningar med fokus på romers rättigheter enligt rapporten har varit omfattande. MR-handläggaren har föreläst för gymnasieklasser, högskolestudenter, Stockholms stad, Sveriges kommuner och landsting, FN-föreningar och för anslutna riksorganisationer. Dessutom har ett pedagogiskt rollspelsmaterial med namnet Förutfattat som togs fram innan 2015 med skolor som huvudsaklig målgrupp använts av FN-skolor, FN-föreningar och i samband med FN-förbundets B-kurser i mänskliga rättigheter under de senaste tre åren. Fokus här ligger på romers situation och vi har hållit tre kurser per år. Sammanlag 9 heldagstillfällen för att sprida kunskap om frågan nationellt och i rörelsen.

Se nedan den användbara texten om romers rättigheter ur senaste CERD-rapporten, som vi valt att använda olika sammanhang som underlag till debattartiklar, skrivelser till beslutsfattare, föreläsningar, workshops, utbildningsdagar, paneldebatter, övningar i klassrummet.

THE ROMA PEOPLE MAIN CONCERNS

Structural discrimination and marginalization of the Roma community is so widely spread that the Roma, for the most part, are excluded from the democratic process. New initiatives have not been able to counteract discrimination against the Roma communities in all areas of social and political life. No significant changes since Sweden's last report can be noted.

The majority of reported incidents of discrimination are not prosecuted. There is reluctance among the Roma to report discrimination because of an inherent distrust of authorities and a sense that Roma claims and rights are not taken seriously.

Significant discrimination within all sectors of social and economic life persists. Approximately 80–90 % of Roma adults are unemployed and the vast majority of Roma people have not completed elementary school.

Schools are not meeting their requirements to offer subsidized mother tongue education. Romani language teachers who are employed are not certified to teach. There is also a lack of information in the Swedish schools about Roma culture and about the status of the Roma as a national minority.

Discrimination within the social services and within housing is very common.

Roma people are often denied access to public places.
Roma children face persistent discrimination in the education system.

RECOMMENDATIONS

Undertake effective measures in order to enhance Roma peoples' trust for authorities in Sweden. Such measures are important in order to increase the number of cases of discrimination against the Roma people that actually are being reported.

Counteract imbedded and widespread discrimination against the Roma community with appropriate legislation and implementation of the antidiscrimination law and other relevant laws and policies.

Dismantle stereotypes of Roma in Swedish society through effective awareness-raising campaigns.

Identify best practices, such as the introduction of Roma teachers and teaching assistants to increase Roma school children attendance and ensure Roma language is taught in schools as per legal requirements.

Consult with the Roma on a possible formation of a truth commission on Roma issues.

Motion 12

SOM GODA GRANNAR – TILLÄMPNING AV FN-STADGAN I ÖSTERSJÖOMRÅDET

ANGÅENDE: ”Som goda grannar” – tillämpning av FN-stadgan i Östersjöområdet
INLÄMNAD AV: Stockholms FN-förening
SKRIVEN AV: Lars Eriksson, Gunvor Ngarambe, Björn Höjer, Anita Skoglund, Britt Olofsson, Bertil Lindborg, Margareta Lindborg, Inga Britt Höjer

BESLUT

att bifalla motionen

ÅTGÄRD

I augusti 2015 kunde, genom vår försorg, en representant för den interimsgrupp som försökte starta ett FN-förbund i Polen delta på Europaforum i Hässleholm för ett samtal med en svensk FN-förbundsstyrelseledamot med polska rötter.

I september 2015 förlade vi vårt nordiska GS-möte till Tallinn i syfte att göra det lätt för våra baltiska systerföreningar att delta. Estlands FN-förbund deltog med två personer, Litauens med en. Lettland har inget FN-förbund.

I anslutning till GS-mötet arrangerades ett seminarium av Estlands FN-förbund på vilket Svenska FN-förbundet och Danska FN-förbundet föreläste om olika sakfrågor och berättade hur vi arbetar. Seminariet lockade ett 80-tal estniska studenter.

I slutet av 2016 deltog en representant för UNA-Estonia på ett seminarium vi arrangerade i Stockholm med en gäst från våra internationella kampanjer för krigsförbrytardomstolen ICC och för skyldighet att skydda. Kostnaderna för den estniska deltagaren stod Svenska FN-förbundet för.

I november 2017 hölls ett nordiskt GS-möte i Rovaniemi. Svenska FN-förbundet erbjöd sig att stå för kostnaderna för att någon från UNA-Estonia kunde delta. Det visade sig dock ändå inte gå.

Sammanfattningsvis får konstateras att de frön vi har till FN-förbund i Estland, Litauen och Polen ännu ej slagit ordentlig rot. Initiativen är personberoende och vi har svårt att utifrån hålla en löpande och stark kontakt.

Motion 17

UTÖKANDE AV FN-FÖRBUNDETS KAMPANJER

ANGÅENDE: Utökande av FN-förbundets kampanjer
INLÄMNAD AV: Göteborgs FN-förening
SKRIVEN AV: Sandra Alm

BESLUT

att bifalla motionens första och tredje yrkande
att avslå motionens andra yrkande

ÅTGÄRD

Under 2016 har FN-förbundet i flera sammanhang uppmärksammat globala miljöproblem. Bland annat publicerades ett temanummer av Världshorisont om miljö och klimat. Under FN-förbundets A- och B-kurser har globala miljöproblem, som utsläpp av växthusgaser, presenterats och diskuterats inom ramen för Agenda 2030. Parisavtalet är ett av tre viktiga avtal som ligger till grund för globala målen för hållbar utveckling. Vin informerar brett om Agendan och post 2015- processen som ligger bakom framtagandet av globala målen, både från kansliet och genom våra ambassadörer för Agenda 2030. Webbplatsen Världskoll och Världskolls frågespelsapp har fått fler inslag relaterade till globala miljöproblem, som ny statistik på webbplatsen och miljörelaterade frågor i appen. Sedan kongressen 2015 har en animerad film producerats som bland annat uppmärksammar vattentillgång och konsumtion (En förbaskad skillnad).

Under 2017 kommer FN-förbundet fortsätta ta upp globala miljöfrågor i olika sammanhang där dessa är relevanta, som i kursverksamheten och på våra digitala plattformar för att på så sätt sprida kunskap och uppmuntra till engagemang i dessa viktiga frågor. Vi kommer även bjuda in anslutna riksorganisationer, som Naturskyddsföreningen, i vårt kunskapsspridande arbete inom globala miljöfrågor. I juni 2017 går den stora vattenkonferensen, som Sverige står värd för tillsammans med Fiji, av stapeln i FN-högkvarteret i New York. Vi kommer uppmärksamma konferensen och de frågor den behandlar under juni månad. Vi planerar bl.a. för en gemensam aktivitet i samband med Världshavsdagen och konferensen för våra ambassadörer för Agenda 2030 för att uppmärksamma frågan kopplat till fattigdomsbekämpning.

Under hösten 2017 har FN-förbundet tagit fram ett klimatrollspel som riktar sig till gymnasieskolor.

Motion 20

VETORÄTTEN I FN:S SÄKERHETSÅD

ANGÅENDE: Vetorätten i FN:s säkerhetsråd
INLÅMNAD AV: Linköpings FN-förening
SKRIVEN AV: Bengt Rasmusson

BESLUT

att bifalla motionen

ÅTGÅRD

Svenska FN-förbundet har under 2016 ofta lyft frågan om vetot i FN:s säkerhetsråd. Frågan har oftast lyfts i samband med kritik mot användandet av vetot i Syrienrelaterade resolutioner och med uppmaningar till generalförsamlingen att agera i enlighet med förfarandet samverka för fred (GA/RES/377A) som innebär att en fråga hänvisas till generalförsamlingen återigen ska tillämpas när säkerhetsrådet är låst. Förbundet stöttar också det franska initiativet att de permanenta medlemmarna ska avstå från att använda sig av vetorätten när det handlar om särskilt allvarliga situationer, och arbetar tillsammans med internationella organisationer såsom International Coalition for the Responsibility to Protect för att driva frågan vidare.

Frågan lyfts också regelbundet gentemot regeringen och har tagits upp i samband med diskussioner kring Sveriges plats i säkerhetsrådet 2017-2018. Att döma av regeringens svar och uttalanden i andra sammanhang delar de förbundets syn på problematiken och yrkar för en begränsning av vetot.

Under 2017 har Svenska FN-förbundet fortsatt lyft vetofrågan och kritiserat användandet av vetot i situationer där folkmord, krigsbrott eller brott mot mänskligheten begås eller riskerar att begås. Förbundet kommer också fortsätta påverkansarbetet kring denna fråga tillsammans med internationella samarbetsorganisationer.

Motion 26

ALKOHOL – ETT HINDER FÖR UTVECKLING

ANGÅENDE: Alkohol – ett hinder för utveckling
INLÅMNAD AV: IOGT-NTO
SKRIVEN AV: Sara Heine

BESLUT

att anse motionen besvarad med förbundsstyrelsens yttrande

Motion 27

TOBAK SOM HINDER MOT GLOBAL UTVECKLING OCH FOLKHÄLSA

ANGÅENDE: Tobak som hinder mot global utveckling och folkhälsa
INLÄMNAD AV: Borlänge FN-förening och Dalarnas FN-distrikt
SKRIVEN AV: Margareta Bolmgren

BESLUT

att bifalla motionens första yrkande
att anse motionens andra yrkande besvarat med förbundsstyrelsens yttrande

ÅTGÄRD

Motionsåtgärder för motion 26 och motion 27

Eftersom de två motionerna är så pass lika, en om att lyfta tobaksproblematiken och den andra om att lyfta alkoholproblematiken, ser vi det som naturligt att arbeta med dessa gemensamt. De två motionerna belyser drogers påverkan på global utveckling och vi bör därför på ett bra sätt kunna sammanföra dessa. FN-förbundet driver frågan om att alla flickor och kvinnor har rätt att leva i frihet från våld och ser att användande av dessa substanser är ett stort hinder för att uppnå det.

Efter ett möte med IOGT-NTO har vi kommit fram till att anordna ett gemensamt frukostseminarium den 18 maj och bjuda till panelsamtal med bl.a. Forum Syd och Tobaksfakta. Forum Syd har lagt till som ett krav för allt sitt projektstöd att man har gjort en analys utifrån alkoholperspektivet. Genom att ha med Forum Syd kan vi nå ut till alla deras samarbetspartners och få större spridning och ett brett deltagande från civila samhället. Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet (NBV) är också en potentiell partner i sammanhanget. NBV är ett av Sveriges äldsta bildningsförbund och arbetar aktivt med drogrelaterade problem. Genom att samarbeta med en ansluten riksorganisation kommer vi dessutom bidra till måluppfyllelse i andra delar av Agenda 2030-projektet. Vi kommer även uppmärksamma alkoholfrågan och tobaksfrågan i FN-förbundets digitala kanaler. Vi planerar även ett medialt utspel för att uppmärksamma tobakens skadliga inverkan på global utveckling, t.ex. 31 maj på Internationella tobaksfria dagen. Detta ska göras i samarbete med relevanta riksorganisationer och den oberoende tankesmedjan Tobaksfakta. Tobaksfrågan och alkoholfrågan kommer att lyftas på FN-förbundets digitala plattformar, som webbplatsen Världskoll.

<https://fn.se/aktuellt/debattartiklar/globala-fonden-i-ohelig-allians-med-alkoholforetag/>